

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЯКОСТІ ОСВІТИ
ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

за результатами соціологічного дослідження

«ОЦІНЮВАННЯ СВОГО НАВЧАННЯ

ЗА ОСВІТНЬОЮ (ПРОФЕСІЙНОЮ) ПРОГРАМОЮ

(«ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я»)

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДОСЛІДЖЕННЯ ТА РЕСПОНДЕНТІВ/-ОК

Соціологічне дослідження «Оцінювання свого навчання за освітньою (професійною) програмою («Громадське здоров'я»)» було проведено у грудні 2020-го – січні 2021-го року.

Дослідження включало такі етапи:

- розробку інструментарію (грудень 2020),
- польовий етап (збір даних) (грудень 2020 – січень 2021),
- аналіз даних (січень 2021),
- підготовку підсумкового аналітичного ілюстрованого звіту (січень 2021).

У дослідженні застосовувалася методика напівстандартизованого онлайн-опитування (форма складалася з 31 запитання). Опитування відбувалося на анонімній основі. Вибіркова сукупність як така не формувалася: посилання на електронну форму було розіслано через корпоративну пошту усім здобувачам освіти, які навчаються в рамках освітньої програми «Громадське здоров'я» (ОКР «Магістр»).

У підсумку в дослідженні взяло участь 5 респондентів/-ок. Оскільки загальна кількість студентів цієї освітньої програми – 8 осіб, в анкеті, задля підвищення рівня анонімності відповідей, було відсутнє запитання про курс навчання.

Отримані в ході опитування дані представлені візуально за допомогою 11 діаграм.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Перший блок запитань обґрунтовує визначення рівня задоволеності студентів/-ок від вибору для навчання університету (ХНМУ), певної освітньої програми («Громадське здоров'я») та задоволення від роботи кафедр університету (рис. 1). Усі опитані (100 %) повністю задоволені

освітньою програмою та роботою кафедр, тоді як повністю задоволених вибором університету було 80 % (ще 20 % утримались від відповіді).

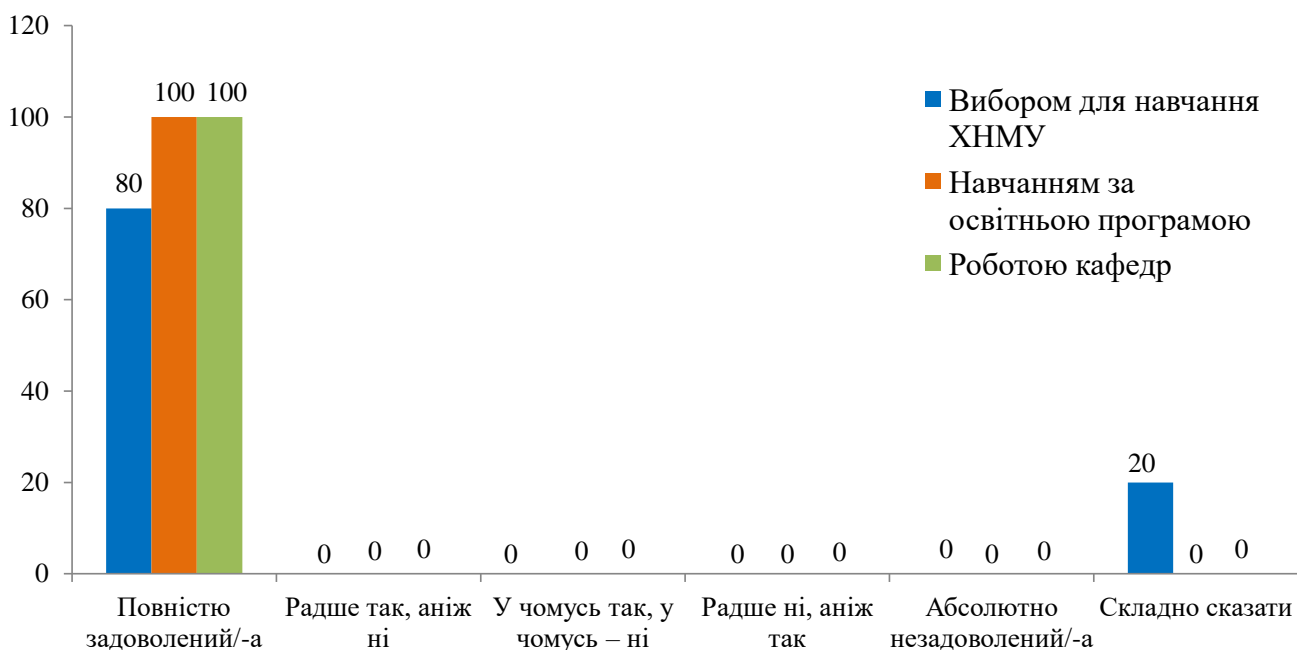

Рис. 1. Задоволеність вибором для навчанням ХНМУ, навчанням за освітньою програмою та роботою кафедр (%)

Для майже двох третин опитаних (60 %) очікування від ХНМУ повністю співпали з реальністю, ще для 40 % очікування радше співпали з реальністю. Студентів/-ок, очікування яких абсолютно не співпали чи радше не співпали, не виявилось. Не було і таких, хто обрав серединну відповідь «У чомусь так, у чомусь – ні», або тих, хто не змогли відповісти на запитання однозначно.

Більшість студентів/-ок (80 %) позитивно (обрали варіант відповіді «дуже добре») оцінюють якість освітнього процесу в університеті (див. рис. 2). Ще 20 % респондентів/-ок обрали варіант «радше, добре». Тих, хто негативно ставляться до якості освіти в університеті, не виявилось.

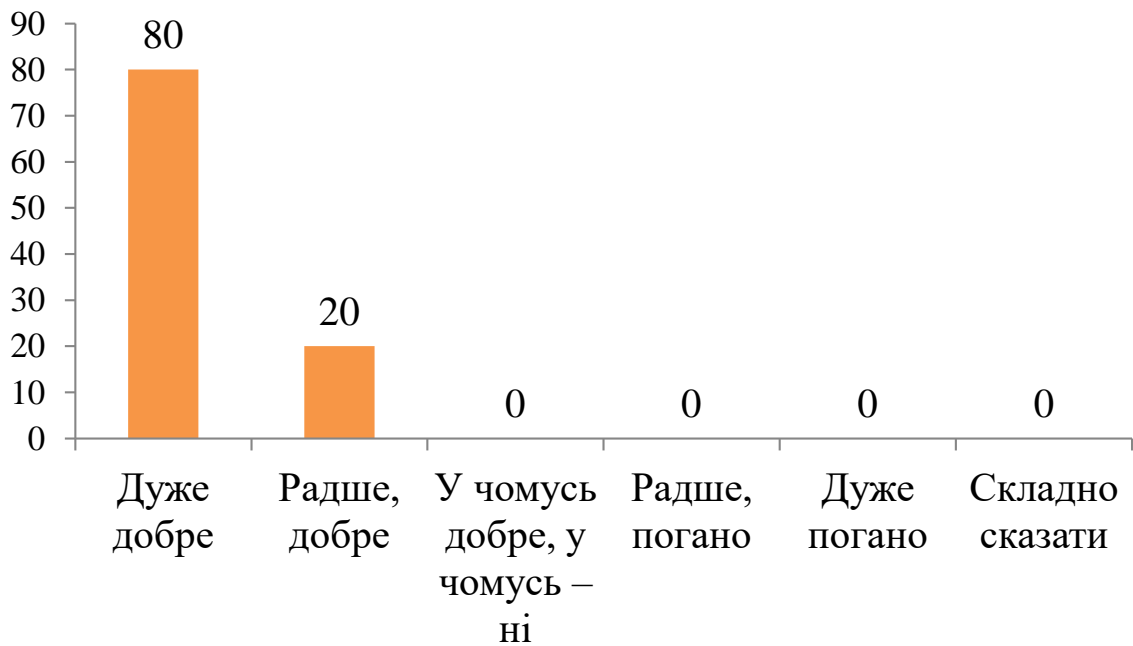

Рис. 2. Сприйняття освітнього процесу (%)

Необхідно зазначити, що 80 % опитаних студентів/-ок вважають, що освітнє середовище ХНМУ задовольняє повною мірою їхні потреби та інтереси, ще 20 % обрали варіант відповіді «У чомусь задовольняє, у чомусь – ні». Щодо того, чи враховує освітній процес світовий науковий досвід, респонденти/-ки відповіли, що освітній процес такий досвід «враховує на високому рівні» (40 %) та «на достатньому рівні» (60 %).

На рис. 3 відображені результати розподілу думок студентів щодо «агентів впливу» на якість освіти. Аналіз показує, що відповідальність за якість освіти студенти цієї освітньої програми покладають насамперед на викладацький склад (80 % відповіли, що саме викладацький склад впливає на забезпечення якості освіти повною мірою). Інші варіанти, а саме: «самі здобувачі освіти», «завідувачі кафедр» та «адміністрація вишу» розділили друге місце за ступенем «впливовості» – ці варіанти відповідей обирали 60 % опитаних.

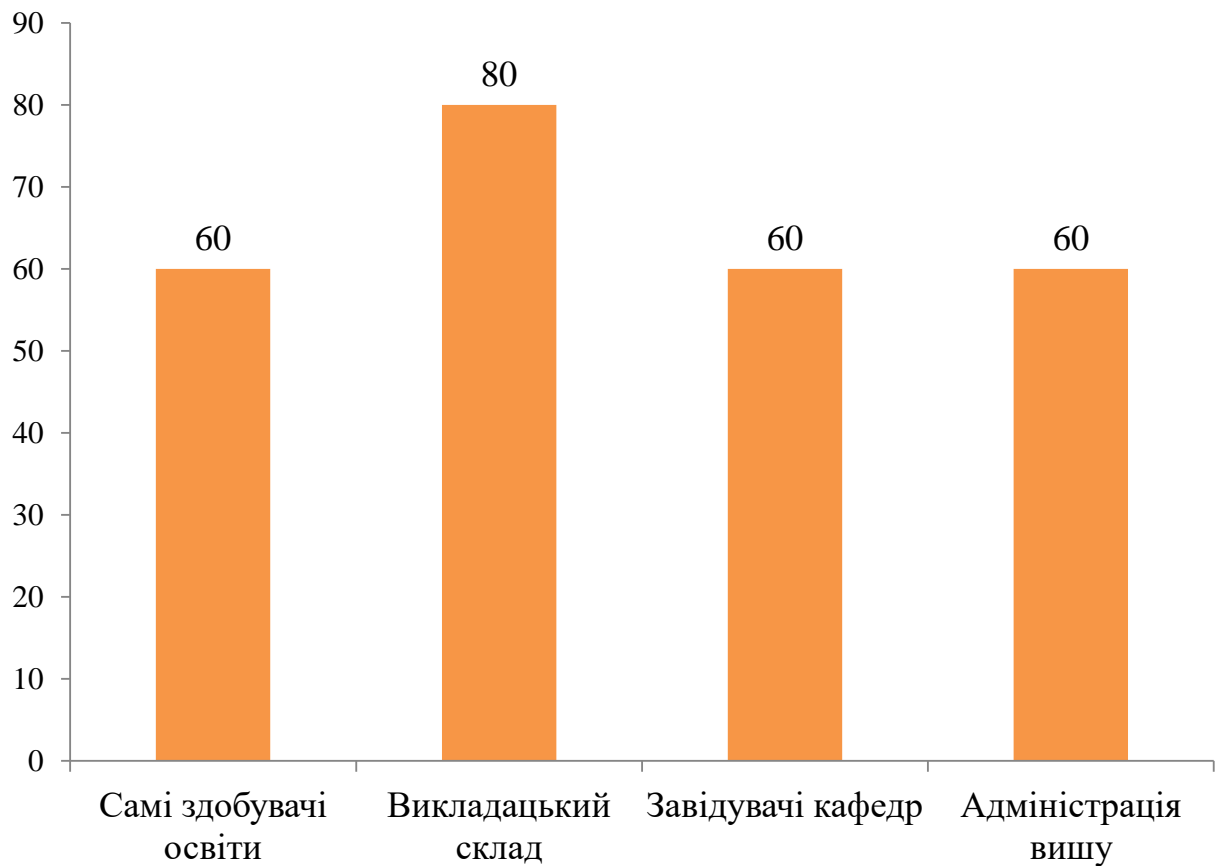

Рис. 3. Вплив «повною мірою» на якість освіти (%)

Більше половини опитаних (60 %) приймали участь в укладанні чи оновленні освітніх програм зі спеціальності. Серед них 66,7 % вважають, що їхні пропозиції були враховані.

Щодо рівня розповсюдження інформації про різні аспекти освітнього процесу, майже абсолютна більшість опитаних підтвердили свою поінформованість (див. рис. 4). Рівень поінформованості про цілі та завдання, зміст, методи та форми навчання був абсолютним (100 % респонденток/-ів), про очікувані результати навчання були проінформовані 80 %.

Логічним наслідком таких позитивних оцінок рівня розповсюдження інформації став той факт, що усі опитані (100 %) повністю задоволені своїм рівнем поінформованості.

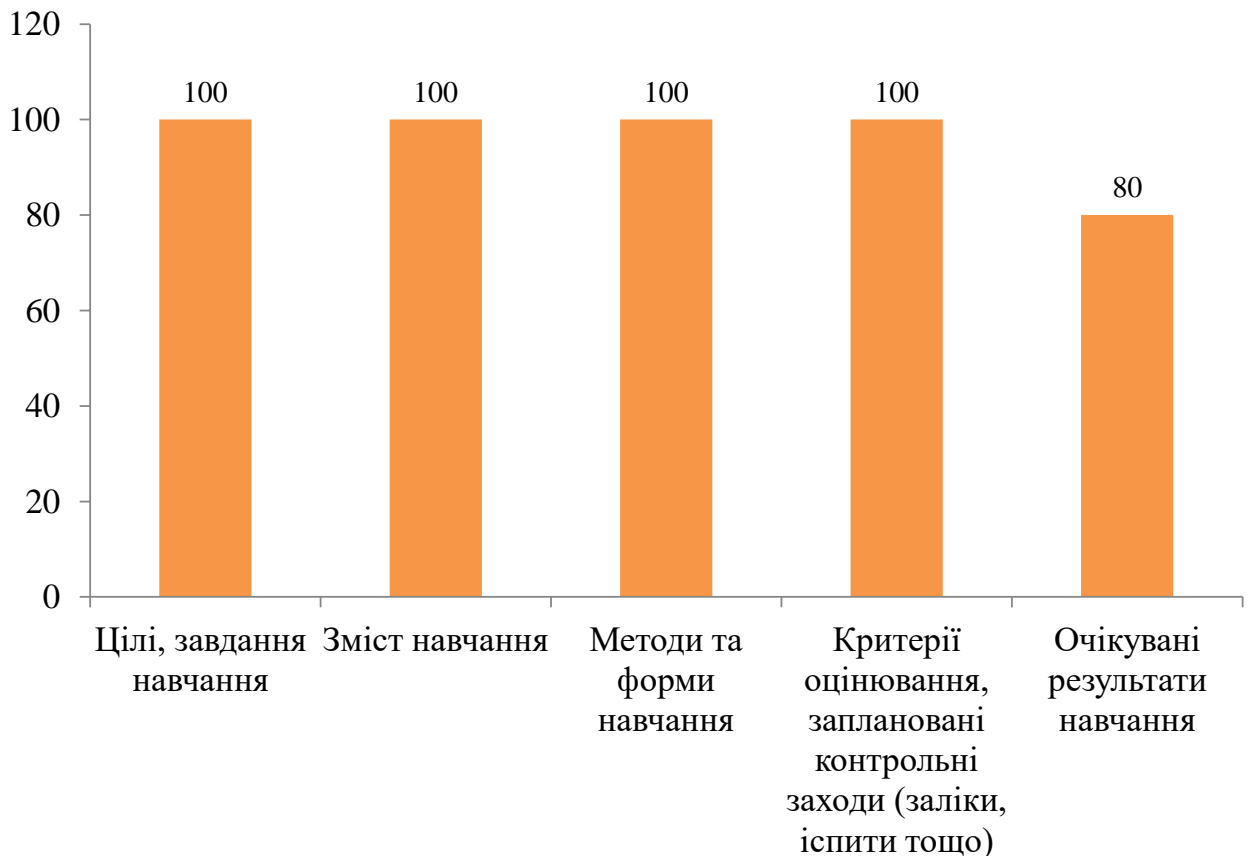

Рис. 4. Поінформованість до початку навчання (%)

Наступний блок запитань стосувався оцінки особливостей проведення занять. Щодо впливу на те, яким чином проходять заняття, більшість (60 %) опитаних зазначили, що вони мають на форму проведення занять суттєвий чи обмежений вплив, але частина з них (20 % респондентів/-ок) вважають, що такого впливу не мають, а ще 20 % не змогли надати однозначну відповідь.

Серед максимально розповсюджених методів та форм навчання, що використовуються викладачами під час практичних занять (див. рис. 5), були такі: «демонстрація презентацій», «обговорення» та «дискусії» (про них згадали усі 100 % респонденток/-ів), а також «рольові ділові ігри» та «розповідь, пояснення» (про обидві форми згадали по 80 %). Про «використання стимуляційного обладнання» під час практичних занять не згадав жоден/-на з опитаних, та тільки 20 % обрали варіант «письмові контрольні роботи». Інші методи та форми навчання, вірогідно, використовуються часто, адже про них згадали 40-60 % опитаних.

Рис. 5. Методи і форми, що викладачі найчастіше використовують на практичних заняттях (%)

Важливо підкреслити, що 80 % опитаних вважають застосовані методи і форми ефективними, іншим 20 % було складно відповісти на це питання.

Студенти позитивно оцінили власні можливості оперативно проконсультуватися з викладачами з будь-яких питань, пов'язаних з навчанням. Усі 100 % опитаних вважають, що таку можливість їм надають переважна більшість викладачів. Про відсутність такої можливості не повідомив жоден/-на – опитаних осіб.

Оцінюючи ставлення викладачів до студентів, абсолютна більшість опитаних (100 %) вказують на об'єктивність та неупередженість педагогів, також усі (100 %) вказали, що мають вільний доступ до інформації щодо критеріїв оцінювання.

Важливий блок запитань стосувався оцінки за п'ятибальною шкалою різних аспектів навчання (див. рис. 6). Результати аналізу показують, що

студенти виставляють добрі оцінки, загалом значно вищі за середні із коливанням у 1,8 балів – від 3,2 (єдиний найнижчий бал, так оцінили «якість навчально-методичних матеріалів навчальних дисциплін») до 5,0 («методичне забезпечення самостійної роботи»). Середня оцінка усіх аспектів навчання становить 4,0.

Рис. 6. Задоволеність різними аспектами навчання (1 – min, 5 – max)

Два відкритих запитання анкети стосувалися покращення якості освіти: «Що може зробити університет для покращення освітнього середовища та кращого задоволення ваших потреб й інтересів у процесі навчання?» (відповідь надали усі 5 респонденток/-ів) і «Надайте, будь ласка, свої пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в ХНМУ.» (5 респонденток/-ів).

Відповіді на обидва запитання співпали у 80 % випадків, тому аналізувалися разом. Якщо одна особа давала ідентичні відповіді в обох

випадках, ці відповіді рахувалися як одна. У той же час, декілька різних зауважень, що були частинами однієї відповіді, рахувалися окремо. Всього ми отримали 7 відповідей.

14,3 % відповідей не містили жодних пропозицій чи ідей («немає зауважень»). Пропозиції та рекомендації стосувалися організації освітнього процесу (85,7 % відповідей):

- Форми навчання (28,5 % респондентів/-ок): студенти виступили за повернення *«off-line занять»*.

- Обсяг практичних занять: за те, щоб було більше практики висловилося 14,3 % опитаних.

- Забезпечення навчальними матеріалами (14,3 %): *«видати підручники із нових навчальних дисциплін»*.

- Розширення взаємодії із викладачами (14,3 %): *«на початку кожної нової роботи нам потрібне обговорення»*.

- Залучення інноваційних методів взаємодії (14,3 %): *«розробити особистий on-line кабінет студента»*.

Здобувачам освіти був запропонований також перелік різних процедур, порядків та діяльності університету з проханням позначити, з чим саме вони обізнані (див. рис. 7). Респонденти/-ки продемонстрували дуже високий рівень обізнаності, особливо з порядком і умовами вибору студентами вибіркового дисциплін; з порядком оскарження результатів заліків, іспитів; з інформацією про програми міжнародної академічної мобільності; із Кодексом академічної доброчесності ХНМУ; з інформацією щодо визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті (про все це знають 100 % опитаних). Інші позиції також мають високий рівень поінформованості серед студентства, а саме, 80%.

Рис. 7. Ознайомленість з порядками, процедурами, діяльністю університету (%)

Подібне запитання стосувалося і задоволеності студентства порядками, процедурами, підтримкою, забезпеченістю університету (див. рис. 8). Відповіді на ці питання також показали високий рівень задоволеності студентів/-ок. Найбільше респондентки/-ти задоволені платформами дистанційної освіти університету, рівнем матеріально-технічних та інформаційних ресурсів Наукової бібліотеки університету, рівнем матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, рівнем безпеки перебування в університеті, процедурою врегулювання конфліктних ситуацій, рівнем консультативної підтримки з боку деканату та кафедр, а також рівнем освітньої підтримки з боку викладачів кафедр (100 %). Інші позиції також отримали високий рівень задоволеності у 80 % опитаних.

Рис. 8. Задоволеність підтримкою, порядками, процедурами, забезпеченістю університету (%)

Окремий блок анкети був присвячений ряду надзвичайних ситуацій, які можуть виникати під час навчання. Свідками таких ситуацій не був жоден із опитаних. 100 % відповіли, що під час навчання не було жодного конфлікту інтересів, що стосувався б їх особисто.

Останній блок анкети був присвячений оцінці результативності навчання за обраною освітньою програмою. Одне з питань стосувалося того, наскільки університету вдалося під час навчання розвинути або покращити м'які навички здобувачів освіти (див. рис. 9).

Згідно розподілу відповідей, університет найкраще розвиває вміння критично мислити (80 % опитаних), активну життєву позицію (60 %), комунікабельність (60 %), відповідальність за власні дії (60 %), здатність висловлювати та відстоювати власну позицію (60 %). Розвитку таких

навичок, як «навички співпереживання» (20 %) та «навички вести за собою» (20 %) університет має приділити більше уваги.

Рис. 9. М'які навички, які університету вдалося розвинути у здобувачів під час навчання (%)

Чверть опитаних (80 %) задоволені тими компетентностями, що розвинув університет, ще 20 % обрали варіант відповіді «Складно сказати».

Наостанок було поставлене таке запитання: «На Вашу думку, якою мірою навчання за цією освітньої програмою вплине на Вашу подальшу кар'єрну траєкторію?» (див. рис. 10). Студентські «оцінки» цього були доволі позитивними: більшість опитаних (60 %) вважають, що освітня програма матиме вирішальний вплив чи стане доволі впливовою.

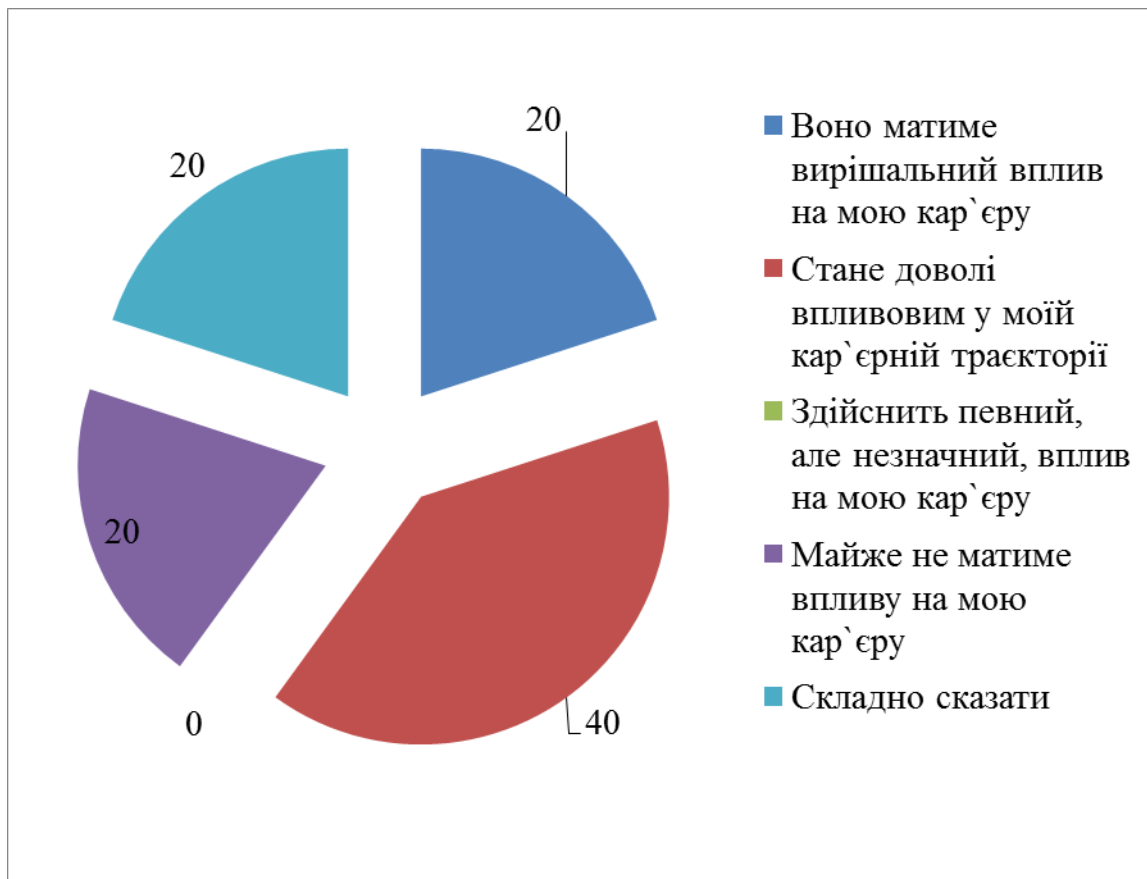

Рис. 10. Вплив навчання за освітньою програмою на подальшу кар'єрну траєкторію (%)

Тих, хто вважає, що освітня програма майже не матиме впливу на її / його подальшу кар'єру, було 20 %, тих, хто не змогли відповісти на це запитання, було ще 20%.